

ливостей подальшого впровадження механізмів саме автономізації, при цьому АР Крим є скоріше виключенням із загального підходу до територіального устрою України. Саме неможливість подальшого розвитку цього процесу за наявності прикладів автономізації і становить проблему. Також досить неоднозначно на сьогодні сформульовано підхід до запровадження механізмів регіоналізації влади.

Таким чином, підводячи підсумок, необхідно зазначити, що на сьогодні в законодавстві України закладені посилання на необхідність впровадження процесів децентралізації влади та розвитку місцевого самоврядування, при цьому суттєвий вклад вносять саме міжнародні акти, ратифіковані Україною. З теоретичної точки зору питання автономізації та регіоналізації влади є недостатньо розробленими. При цьому представники влади дуже гостро критикують можливість впровадження цих процесів. Однак впровадження регіоналізації та автономізації влади дають широкі можливості для розвитку регіонів України як з економічної, так і з соціальної точки зору.

Науковий керівник: к. ю. н, доцент кафедри конституційного права України НУ «ЮАУ імені Ярослава Мудрого» О. Г. Кушніренко.

.....

Фролов Олександр Олександрович
НУ «ЮАУ імені Ярослава Мудрого»,
асистент кафедри державного будівництва
та місцевого самоврядування

ПРОБЛЕМИ РОЗМЕЖУВАННЯ ФУНКЦІЙ ТА КОМПЕТЕНЦІЙ ДЕРЖАВНИХ ТА САМОВРЯДНИХ ОРГАНІВ

Конституція України закріпила дві системи влади на місцях: місцеві державні адміністрації, які є місцевими органами виконавчої влади, та місцеве самоврядування, як публічну владу територіальних громад. Це — різні за своєю юридичною природою системи місцевої влади, в першу чергу за функціями та повноваженнями. Конституція України гарантує місцеве само-

врядування і тим самим не допускає можливості його підміни місцевими державними адміністраціями.

Питання про розмежування функцій і повноважень місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування виникають тому, що ці органи часто вступають у конфлікти між собою через різне розуміння межі здійснення ними функцій та повноважень. Такі питання виникають між районними державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування сіл, селищ і міст (районного підпорядкування), районними радами; між обласними державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування міст (обласного підпорядкування) і обласними радами.

Конституція України та сучасне законодавство дають можливість виробити правовий механізм розмежування функцій і повноважень цих державних органів та органів самоврядування. Як відомо, до недавнього часу в розмежуванні функцій і повноважень органів влади на місцях головну роль відігравала політична практика, яка складалася на базі фактичного розмежування цих функцій і повноважень. У першу чергу шляхом застосування політичних та адміністративних методів, зокрема, з боку місцевих державних адміністрацій.

Існуюча система правового забезпечення розмежування функцій і повноважень місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування включає різні юридичні інструменти: нормативно-правові, договірні, судові тощо.

1. Першоосновою розмежування функцій і повноважень двох гілок місцевої влади є Конституція, яка служить основним засобом їх нормативно-правового закріплення, отже, Конституція і визначає принципові межі функцій і повноважень як місцевих державних адміністрацій, так і органів місцевого самоврядування з метою попередження їх змішування чи незаконного здійснення. Тільки поправки до самої Конституції у частині функцій і повноважень місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування можуть призвести до зміни існуючого конституційного розмежування цих функцій і повноважень. Порушення конституційних меж розподілу функцій і повноважень між двома гілками місцевої влади по-

роджує юридичні наслідки, визначені Конституцією та законами

2. Другим основним видом нормативно-правового розмежування функцій і повноважень місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування в Україні є закони. Відомо, що законодавець після прийняття Закону «Про місцеві державні адміністрації» від 2 квітня 1997 р. вирішив не передавати його на підпис Президенту, а погодити із законом «Про місцеве самоврядування в Україні», в першу чергу в частині функцій і повноважень двох гілок місцевої влади. Це було зроблено, і в результаті функції і повноваження місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування відтепер базуються на принципах галузевої компетенції, що за певних умов, у свою чергу, може перешкодити переходу виконавчої влади до функціональних засад управління.

Що ж стосується галузевої компетенції, то її можна розділити на три види: а) виключну компетенцію місцевих державних адміністрацій (наприклад, державний контроль), б) суміжну компетенцію, коли місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування наділяються повноваженнями в одній галузі суспільного життя, але мають різні предмети відання. Це більшість повноважень обох гілок місцевої влади, які конче потребують розмежування, як на законодавчому рівні, так і в процесі право-реалізації; в) виключну компетенцію органів місцевого самоврядування (рад, частково їх виконавчих органів, наприклад, управління комунальною власністю).

Фактично законодавець, розподіляючи функції і повноваження двох гілок місцевої влади, мав на увазі забезпечення умови для роздільного їх функціонування. Але наявність широкої суміжної компетенції робить цей задум законодавця малоефективним. Накладки та дублювання, а відповідно і втручання одних органів у справи інших все ж, на жаль, залишаються. Законодавець недостатньо використав при розробці законів про місцеві державні адміністрації і місцеве самоврядування досвід зарубіжних країн щодо чіткого розмежування об'єктів управління. Можливо це пов'язано з тим, що в Україні не завершено процес роздержавлення власності.

Вирішити ці проблеми можливо тільки шляхом подальшого вдосконалення чинного законодавства. Зокрема, треба чітко розмежувати повноваження органів державної влади та самоврядних органів, чітко відпрацювати процедуру делегування повноважень, відпрацювати процедуру делегування представницькими органами регіонального рівня місцевим державним адміністраціям і т. п. Однак при цьому повинна бути створена єдина державна програма в галузі розвитку місцевого самоврядування в Україні, яка б закріплювала єдину систему уявлень про цілі, пріоритетні напрями, завдання й принципи політики держави в сфері розвитку місцевого самоврядування, а також про механізми її реалізації.

Науковий керівник: к. ю. н., доцент, завідувач кафедри державного будівництва НУ «ЮАУ імені Ярослава Мудрого» С. Г. Серьогіна.

Чаус Євгенія Андріївна
 НУ «ЮАУ імені Ярослава Мудрого»,
 студент, Інститут підготовки
 слідчих кадрів для МВС України
 3 курс, 4 група

РОЛЬ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ В ПРОЦЕДУРІ ОБРАННЯ НА ПОСАДУ СУДДІ

Відповідно до ст. 126 Конституції України незалежність і недоторканність суддів гарантуються Конституцією і законами України; вплив на суддів у будь-який спосіб забороняється. Це — норма Основного Закону України, яка має бути гарантована та реалізована в Україні в межах судової гілки влади. Але про виконання такої на сьогодні неможливо говорити, тому що є ряд не вирішених проблем, які тому перешкоджають. Про одну з таких буде згадано в даній роботі.

Відповідно до ст. 74 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» від 07.07.2010 р. № 2453-VI Верховна Рада України відповідно до подання Вищої кваліфікаційної комісії суддів України приймає рішення про обрання на посаду судді безстроково в порядку, встановле-